

ගේන් පිරික්සුම

රුක්මල් විජේකෝන්

JMC Jayasekera Management Centre (Pvt) Ltd

Pioneers in Professional Education

65/2A, Chittampalam Gardiner Mawatha, Colombo 02 | T: +94 112 430451 | E: info@jmc.lk | F: +94 115 377917

යේජ පිරික්සුම යනු යම් නිශ්චිත අවස්ථාවක ලෙපර ගිණුම් සියල්ලේම අවසාන යේජ දක්වම්හි පිළියෙල කරන යේජ ලැයිස්තුවකි. මෙය ගිණුමක් නොවේ. යේජ ලැයිස්තුවකි. ලෙපර ගිණුම් වලට අදාළ හර යේජයන් හා බැර යේජයන් දැක්වීමට වෙනම තීරු 2 ක් හා ගිණුමේ නම ලිවීමට විස්තර තීරුවක් ද සහිතව මෙය පිළියෙල කරන අතර අදාළ ගිණුම ඇත්තේ ලෙපරයේ කවර පිටුවේ ද යන්න දැක්වීමට “ලෙපර පිටුව” නම්හි තීරුවක් ද ඇත. සරල ආකෘතියක් පහත දැක්වේ.

යේජ පිරික්සුම

දිනය	විස්තරය	මෙ. පි.	හර	බර
	වත්කම්		xxx	
	වියදම්		xxx	
	වගකීම්		xxx	
	ආදායම්		xxx	
	හමිකම්		xxx	
			xxx	xxx

ලෙපර ගිණුම් පිළියෙල කරනුයේ ද්වීත්ව සටහන් මූලධර්මය අනුව බැවින් යේජ පිරික්සුමක හර තීරුවේ විකතුව බැර තීරුවේ විකතුවට සමාන විය යුතුය. විස්තරයෙන් ගිණුම් තැබේමේ වරදක් හෝ යේජ පිරික්සුම උප්‍රටා ගැනීමේ දේශයක් ඇති බව හෙළි කරයි.

යේජ පිරික්සුමක අභිජනනය

(The Objectives of the Trial Balance)

- ගිණුම්වල අක ගණිතමය නිවැරදිතාවය තහවුරු කර ගැනීම.
- අවසාන ගිණුම් සකස් කිරීමට හැකිවන පරිදි සාරාංශයක් පිළියෙල කිරීම.

යේජ පිරික්සුම සමාන විය යුතුය. සමාන නොවෙනම් වියින් පැහැදිලි වන්නේ ලෙපර ගිණුම්වල දේශයක් ඇති බවයි. විහෙත් යේජ පිරික්සුමක් සමාන වූ පමණින්ම ලෙපරයේ ඇතුළත් සටහන් 100% නිවැරදි යැයි නිගමනය කළ නොහැක. මෙයින් ගමන වන්නේ ලෙපරයේ වැරදි තිබුණා ද යේජ පිරික්සුම ඇතැම්විට විකාර විය හැකි බවයි. වියට හේතුව යේජ පිරික්සුමෙන් අනාවරණය නොවන දේශ තිබිය හැක.

උග්‍රහරණ - 12

මගේ 100,000/- ප්‍රාග්ධනය ලෙස යොදා 2017.01.01 දින ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කළා.

ඡන: 1	බඩු අත්පිට ගත්තා.	15,000/-
ඡන: 2	යන්ත්‍රයක් ගත්තා	7,000/-
ඡන: 3	ගෙවල් කුලී ගෙවිවා	700/-
ඡන: 4	ත්‍යාග ගැණුම්	
	සිල්වාගෙන්	15,000/-
	පෙරේරාගෙන්	7,000/-
	පාලගෙන්	8,000/-
ඡන: 6	විදුලිය ගෙවිවා	500/-
ඡන: 7	රක්ෂණා	300/-
ඡන: 8	අත්පිට විකණුම්	2,000/-

ඡන: 1.9	ණයට විකුණුම්	
	අනුරට	2,000/-
	සමන්ට	3,000/-
	රංජිත්ට	2,000/-
ඡන: 10	අපසු යැවුම්	
	සිල්වාට	1,500/-
	පෙරේරාට	1,000/-
ඡන: 11	ගෙවල් කුලී ගෙවිවා	2,000/-
ඡන: 12	අපසු ව්‍යවම්	
	අනුර	500/-
	සමන්	800/-
ඡන: 13	ලිබඩු ගත්තා	3,000/-
ඡන: 14	අත්පිට විකුණුම්	1,000/-

පහත දැන් පිළියෙල කරන්නග

1. උපයෝගී පොත් පිළියෙල කරන්න.
2. ලෙපරදේ ගිණුම් පිළියෙල කරන්න.
3. ජේස් පිටික්සුම පිළියෙල කරන්න.

ලදාකරණ - 13

සතිස්ගේ ව්‍යාපාරයේ 2017/12/31 දිනට පහත සඳහන් තොරතුරු සපයා ඇත.

ඉඩම් ගොඩනැගිලි	150,000
යන්තු	60,000
ලිබඩු	20,000
ණයගැනීයෝ	5,000
බඩුනොගය	3,000
ණයනීමෝ	4,000
ලප්චිත වියදුම්	2,000
මුදල්	3,000

ඡන: 1	අතිරේක ප්‍රාග්ධනය යෙදුවා	25,000/-
ඡන: 2	අත්පිට ගැණුම්	2,000/-
ඡන: 3	ණයට ගැණුම්	
	ප්‍රියන්තගෙන්	7,000/-
	ඡයන්තගෙන්	3,000/-
	සුගත්ගෙන්	4,000/-

ඡන: 4	ගෙවල් කුලී ගෙවිචා	1,000/-
ඡන: 5	අපසු යැවුම්	
	ප්‍රියන්තට	500/-
	ජයන්තට	700/-
	සුගත්ට	400/-
ඡන: 6	අන්පිට විකුණුම්	1,000/-
ඡන: 7	රක්ෂණ	500/-
ඡන: 8	නායට විකුණුම්	
	වසන්තට	1,000/-
	සුසන්තට	1,500/-
ඡන: 9	විදුලි ගෙවිචා	1,200/-

පහත දී පිළියෙළ කරන්න.

- 1) උපයෝගී පොත
- 2) ලෙපරයේ ගිණුම්
- 3) ගේං පිරික්ෂූම පිළියෙළ කරන්න.

ලදාකරණ - 14

සයංජය අමරසිංහ විසින් 2017 ජනවාරි 01 දින ව්‍යාපාරයක් අරඹිනු ලැබේය. ජනවාරි මාසය තුළ කිදුව ගණුදෙනු පහත දැක්වේ.

ඡන: 01	රු: 500,000 ප්‍රාග්ධනය ලෙස ගොදා බැංකු ගිණුමක් විවෘත කළහ.
ඡන: 03	රු: 50,000 වෙක්පතක් බැංකුවට ඉදිරිපත් කොට මුදල් ලබා ගත්හ.
ඡන: 05	අනුර දේපල වෙළඳාම් සමාගමෙන් රු: 350,000 කට ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි ගනු ලැබේය.
ඡන: 06	අනුර දේපල වෙළඳාම් සමාගමට රු: 75,000 වෙක්පතින් ගෙවිචා
ඡන: 08	රු: 25,000 ක භාණ්ඩ මුළ දී ගෙන ඒ සඳහා වෙක්පතක් නිකුත් කළහ.
ඡන: 10	අන්පිට මුදලට විකුණුම් 16,000
ඡන: 11	නායට භාණ්ඩ ගත්තා.

නරස්වන්ද සමාගමෙන්,

පැකටි විකක් රු: 20/- බැංගන් පපඩම් පැකටි 100 බේත්තලයක් රු: 40/- බැංගන් විනාකිරී බේත්තල් 20 (අඩුකළ වෙළඳ වරිටම 10%)

උපාලි සමාගමෙන්,

පැකටි විකක් රු: 50/- බැංගන් වොක්ලට් පැකටි 25, කැටයක් රු: 4/- බැංගන් සඩන් කැට 200 ඡන: 13 නායට විකුණුම්.

බන්දුලට,

පොතක් රු: 40/- බැංගන් ගිණුම් පොත් 5, කම්සයක් රු: 400 බැංගන් කමිස 3 දි. (අඩුකළ වෙළඳ වරිටම 20%).

දුරක්ෂණව,

- පැකටි 1 ක් රු: 80 බැංකින් බිස්කට් පැකටි 5 දේ. බෙංතලයක් රු: 60/- බැංකින් කොෂ්ටියල් බෝතල් 10 දේ.
- ඡන: 15 වර්පනම් සහ බඳ කුලී ගෙවිවා රු: 600/- දේ.
- ඡන: 16 අත්පිට විකුණුම් 30,000
- ඡන: 18 බැංකුවේ මුදල් තැන්පත් කළා රු: 15,000
- ඡන: 20 විදුලිය වියදුම් වෙක්පතින් ගෙවිවා රු: 1,200
- ඡන: 22 බන්දුලගේ ණය මුදලට සම්පූර්ණයෙන් පියවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් මුදලක් 10% වට්ටමක් යටතේ ලබාතු.
- ඡන: 24 දුරක්ෂණගේ නායවලින් රු: 500 නාය පියවීම සඳහා 10% වට්ටමින් අඩු කළ පසු ලැබිය යුතු මුදල සඳහා වෙක්පතක් ලබාතු.
- ඡන: 25 දුරක්ෂණගේ වෙක්පත බැංකු ගත කළ.
- ඡන: 27 උපාලි සමාගමට ගෙවිය යුතු සම්පූර්ණ නාය මුදල 5% වට්ටමක් යටතේ පියවීමට ප්‍රමාණවත් මුදලක් විදින ගෙවිවා.
- ඡන: 28 ගේවක වේනත ගෙවිවා රු: 4,000
- ඡන: 29 අත්පිට විකුණුම් රු: 14,000 අත්පිට ගැණුම් 3,000
- ඡන: 30 හරස්වන්ද සමාගමට ගෙවිය යුතු මුදලින් රු: 5,000 මුදලින් පියවීමට ප්‍රමාණවත් වු මුදලක් 10% වට්ටමක් යටතේ මුදලින් ගෙවිවා.
- ව්‍යාපාරයේ ප්‍රයෝගනය සඳහා ජයසිංහ එම බඩු ආයතනයෙහි පුවුවක් රු: 500/- බැංකින් පුවු 5 ක්ද, රු: 1,500/- බැංකින් වු කාර්යාල මේස 2 ක්ද නායට ගත්තා.
- ඡන: 31 බැංකුව ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුමෙන් රු: 600/- ක ගාස්තුවක් අය කම බව දැනුම් දින්නා.

ඔබ විසින් අවශ්‍ය සියලුම උපයෝගී පොත් සහ ලෙපුරු ගිණුම් පිළියෙළ කොට පනවාර 31 දිනට ගේජ පිරක්ෂුම පිළියෙළ කර දක්වන්න

උදාහරණ -15

මනානාම විසින් 2017/09/01 දින වෙළඳ ව්‍යාපාරයක් (සිල්ලර) ඇරඹිය. පළමු මාසය තුළ සිද්ධි ගණුදෙනු පහත පරීක්ෂා වේ.

- 2014 සැප්. 01 ප්‍රාග්ධනය වශයෙන් රු. 100,000/- යෙදුවීම.
- 02 රු. 500,000/- බැංකුවේ තැන්පත් කර ජ්‍යෙෂ්ඨ ගිණුමක් විවෘත කරන ලදී.
- 03 රු: 100,000/- වෙක් පතක් දී ව්‍යාපාරයට යන්තුයක් මිලදී ගන්නා ලදී.
- 04 සිල්ලර බඩු අත්පිට ගැණුම් රු: 100,000/- කි. වෙක්පතකින් ගෙවීම කරන ලදී.
- 05 සංඡ්‍යාච නායට විකුණුම්
- සහල් 1 kg ක් රු: 60/- බැංකින් 10kg.
- සිනි 1 kg ක් රු: 64/- බැංකින් 5kg
- පිටි 1 kg ක් රු: 60/- බැංකින් 5 kg

මිරස් 10 kg ක් රු. 240/- බඟහින් 1 kg

- 06 සේවක වැටුප් ගෙවුවා රු. 20,000/-
- 07 ගොඩනැගිලි කුලී ගෙවුවා රු. 50,000/-
- 08 ණ්‍යාරා ගැණුම් තරංගගෙන්
  - සහල් 1 kg ක් රු. 60 බඟහින් 50 kg ගෝනි 2 ක් සීනි 1 kg ක් රු. 60 බඟහින් 60 kg
  - පිටි 1 kg ක් රු. 60 බඟහින් කිලෝ 50 ගෝනි 2 ලද වෙළඳ වට්ටම 5%
- 09 සංඡීව විසින් හරවා එවුම්,
මිරස් 5kg ක් (බොල් මිරස් තිබේම)
- 10 අත්පිට විකුණුම් රු. 135,000/- කිග ඉන් රු. 100,000/- ලැබුනේ වෙක්පතකිනි.
- 11 තරංගට හරවා යැවුම්
සීනි 20kg ක්. (පළය මිශ්‍රවී තිබේම)
- 12 රු. 7,500/- පියවීමට තරංගට රු. 6,000/- ක වෙක්පතක් නිකුත් කළා.
- 18 රු. 5,000/- සුලු මුදල් භාරකරුට ලබා දුන්නා.
- 20 සංඡීවගෙන් ලැබිය යුතු මුදල 10% ක වට්ටමකට යටත්ව වෙක්පතකින් ලැබුනා.
- 22 ලද සියලු වෙක්පත් බැංකු ගත කළා.
- 25 දුරකථන ගාස්තු රු. 9,000/- ගෙවීමට වෙක්පතක් නිකුත් කළා.
- 29 සුලු මුදල් භාරකරු පහත වියදම් සඳහා අභාෂ ලියවීම් ප්‍රධාන මුදල් භාරකරුට ඉදිරිපත් කළා.
ගමන් වියදම් රු. 2,500/-
තැපැල් වියදම් රු. 500/-
සිංගුහ වියදම් රු. 500/-
විවිධ වියදම් රු. 1,000/-
සුලු මුදල් අනුමය ප්‍රතිපූරණය කළාග
- 30 පහත දැක් පිළියෙල කරන්න.
  - 1) සියලුම මුලික පොත්
  - 2) ගණුදෙනු ලෙසරයට පිටපත් කරන්න.
  - 3) ගේඩ පිරිස්සම පිළියෙල කරන්න.